

Освітня програма закладу

СХВАЛЕНО Педагогічною радою центру позашкільної освіти управління освіти, молоді та спорту Дубровицької районної державної адміністрації (протокол № 3 від 04.09.2019)	ЗАТВЕРДЖУЮ Директор центру позашкільної освіти управління освіти, молоді та спорту Дубровицької районної державної адміністрації М. Семенюк
---	---

Освітня програма
Центру позашкільної освіти
управління освіти, молоді та спорту
Дубровицької районної державної адміністрації
на 2019-2020 навчальний рік

Вступ

Освітня програма закладу позашкільної освіти – це нормативний документ, який містить характеристику змісту позашкільної освіти, особливості організації освітнього процесу та освітню місію закладу позашкільної освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується керівником закладу.

Освітня програма вибудовується з урахуванням диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, демократизації управління, створення умов для творчої діяльності адміністрації та працівників закладу позашкільної освіти, збереження єдиного освітнього простору в регіоні, соціального захисту вихованців, учнів і слухачів, із забезпеченням їх права на доступність і якість позашкільної освіти, створення умов для безперервності освіти.

Освітня програма закладу позашкільної освіти є засобом забезпечення реальних умов для вибору індивідуальної траєкторії розвитку, гарантом досягнення обраних освітніх рівнів, технологічним засобом управління якістю позашкільної освіти. Освітня програма узгоджена із законами України «Про освіту» та «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положенням про позашкільний навчальний заклад, Положенням

про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. за № 1036/9635, Типовими навчальними планами для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2008 р. № 676, освітніми запитами дітей та їх батьків.

I. Місія, візія та ключові цінності центру позашкільної освіти управління освіти, молоді та спорту Дубровицької районної державної адміністрації

Місія закладу:

- сприяння кожному здобувачу освіти в цілісному розвитку та лідерському становленні; служіння людині, громаді, суспільству.

Візія закладу:

- створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості;
- розвиток науково-педагогічного потенціалу, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності;
- сприяння розкриттю лідерських якостей здобувачів освіти шляхом їх участі в самоврядуванні закладу позашкільної освіти;
- створення умов для змістовного дозвілля здобувачів освіти та працівників закладу позашкільної освіти;
- відкритість та забезпечення інформування спільноти;
- служіння громаді.

Ключові цінності:

- Україна, дитина, громада, професіоналізм, довіра, духовність, лідерство, відповідальність.

II. Мета та завдання освітнього процесу в центрі позашкільної освіти управління освіти, молоді та спорту

Метою освітнього процесу в закладі є розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, різних видів творчості, здобуття

ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої само- та/або професійної реалізації.

Основними завданнями є:

- виховання громадянина України;

вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду;

- виховання у вихованців, учнів і слухачів поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії;
- виховання у вихованців, учнів і слухачів патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей Українського народу, а також інших націй і народів;
- виховання у вихованців, учнів і слухачів шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;
- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів;
- здобуття учнями, вихованцями, слухачами первинних професійних навичок і вмінь, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності;
- формування у вихованців, учнів і слухачів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- задоволення освітньо-культурних потреб вихованців, учнів і слухачів, які не забезпечуються іншими складовими структури освіти;
- задоволення потреб вихованців, учнів і слухачів у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих вихованців, учнів і слухачів;
- організація дозвілля вихованців, учнів і слухачів, пошук його нових форм; профілактика бездоглядності, правопорушень;
- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;
- формування здорового способу життя вихованців, учнів і слухачів;

- здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи.

Головні принципи освітнього процесу:

- *гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;
- *єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;
- *демократизація*, що передбачає автономію закладів позашкільної освіти різних типів та форм власності у вирішенні основних питань змісту їх діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;
- *науковість і системність*, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;
- *безперервність, наступність та інтеграція*, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль закладів позашкільної освіти з іншими закладами та організаціями; цілісність і наступність позашкільної освіти, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;
- *багатоукладність і варіативність*, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форми і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної сприятливості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;
- *добровільність і доступність*, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

- *самостійність і активність особистості*, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;
- *практична спрямованість*, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.
- *Зміст освітнього процесу* ґрунтується на засадах особистісного замовлення дітей і їх батьків. Ці замовлення постійно розвиваються, варіюються, в чому і простежується безперервна динамічність позашкільної освіти, її нестандартність та варіативність. Освітній процес у закладі позашкільної освіти здійснюється за такими напрямками позашкільної освіти: науково-технічний, художньо-естетичний, соціально-реабілітаційний, еколого-натуралістичний.

III. Система управління освітнім процесом

Керівництво закладом здійснює директор. Директор призначається управлінням освіти, молоді та спорту Дубровицької райдержадміністрації Рівненської області, педагогічні та інші працівники призначаються директором центру позашкільної освіти.

Директор центру позашкільної освіти:

- здійснює керівництво колективом, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, створює належні умови для підвищення фахового рівня працівників;
- організовує освітній процес ;
- забезпечує контроль за виконанням навчальних планів і програм, якістю знань, умінь та навичок вихованців;
- створює належні умови для здобуття вихованцями позашкільної освіти;
- забезпечує дотримання вимог щодо охорони дитинства, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм, техніки безпеки;
- розпоряджається в установленому порядку майном та коштами ;
- укладає угоди про співпрацю із закладами освіти та іншими установами і організаціями;
- організовує виконання кошторису доходів і видатків, укладає угоди з юридичними та фізичними особами, в установленому порядку відкриває рахунки в установах банків або органах Державного казначейства;
- устанавлює надбавки, доплати, премії та надає матеріальну допомогу працівникам закладу відповідно до законодавства;

- представляє заклад в усіх підприємствах, установах та організаціях і відповідає перед засновником за результати діяльності закладу;
- забезпечує право вихованців, учнів і слухачів на захист від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження і контролює їх виконання;
- застосовує заходи заохочення та дисциплінарні стягнення до працівників;
- затверджує розклад занять, посадові обов'язки працівників закладу.

Колегіальним органом управління є педагогічна рада, повноваження якої визначаються Статутом закладу.

Директор центру позашкільної освіти є головою педагогічної ради – постійно діючого колегіального органу управління закладом.

Педагогічна рада центру позашкільної освіти:

- розглядає плани, підсумки і актуальні питання навчальної, виховної, організаційно - масової та інформаційно-методичної роботи закладу, його структурних підрозділів, гуртків, груп та інших творчих об'єднань, а також питання дотримання санітарно - гігієнічних вимог, забезпечення техніки безпеки, охорони праці;
- розробляє пропозиції щодо поліпшення діяльності навчального закладу, утворення нових гуртків, груп та інших творчих об'єднань;
- визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, впровадження в освітній процес досягнень науки і передового педагогічного досвіду;
- створює у разі потреби експертні та консультаційні комісії за напрямками роботи;
- затверджує річний план;
- порушує клопотання про заохочення педагогічних працівників.

Робота педагогічної ради проводиться відповідно до потреб закладу, але не менше трьох засідань на рік.

Органом громадського самоврядування центру позашкільної освіти є загальні збори колективу цього закладу.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

Кадрове забезпечення закладу здійснено у повній відповідності з навчальним робочим планом закладу, спеціалізацією та п'ятиденним режимом його роботи.

Освітній процес у закладі забезпечують 14 педагогічних працівників. Всі вони мають відповідний рівень освіти, володіють фаховою майстерністю. З них: 12 – основних працівників, 2 – працюють за сумісництвом.

Заклад укомплектовано педагогічними кадрами у повному обсязі.

Із метою підвищення кваліфікації педагогів у закладі діє система курсової перепідготовки при Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок вихованців, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- контроль за станом внутрішньої документації (журнали гурткової роботи, плани виховної роботи, журнали з техніки безпеки, тематичне планування тощо);
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

IV. Навчальний план та обґрунтування його вибору

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 р. №433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 р. № 1036/9635, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2008 р. № 676.

Навчально-виховний процес у центрі позашкільної освіти, згідно із Статутом закладу, здійснюється за типовими навчальними програмами та за програмами, затвердженими наказом управління освіти, молоді та спорту Дубровицької районної державної адміністрації. Термін навчання у гуртках обумовлюється специфікою їх діяльності та навчальними програмами.

Середня наповнюваність груп становить, як правило, 10-15 вихованців. Для занять хореографією, з метою задоволення запитів вихованців та у зв'язку з наявністю кабінетів, що відповідають санітарно-гігієнічним нормам, наповнюваність груп становить до 25 вихованців.

Навчальний рік у центрі позашкільної освіти розпочинається з 01 вересня, у період з 01 до 15 вересня здійснюється комплектування груп. Закінчується навчальний рік 31 травня.

Гуртки класифікуються за трьома рівнями: початковий, основний і вищий та працюють за такими напрямками: науково-технічний, художньо-естетичний, еколого-натуралістичний, соціально-реабілітаційний.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в освітніх програмах та навчальному плані центру позашкільної освіти.

До закладу зараховуються вихованці (учні, слухачі) віком від 5 до 17 років. Зарахування вихованців може здійснюватися протягом навчального року (у міру закінчення комплектування гуртків за їх бажанням і за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, як на безконкурсній основі, так і за конкурсом, умови якого розробляються закладом).

Тривалість одного заняття в центрі позашкільної освіти визначається навчальним планом і навчальними програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для вихованців, учнів і слухачів: віком від 5 до 6 років – 30 хвилин; віком від 6 до 7 років – 35 хвилин; старшого віку – 45 хвилин.

Перерви між заняттями визначаються режимом щоденної роботи закладу та його Статутом.

V. Освітні (навчальні) програми

Перелік освітніх (навчальних) програм центру позашкільної освіти розміщено на сайті центру позашкільної освіти (dubrovcpo.in.ua), розділ «Методична робота» / «Програмне забезпечення гуртків».

VI. Методичне забезпечення освітньої програми

Методична робота в центрі – це спеціальний комплекс практичних заходів, які ґрунтуються на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду і спрямовані на всебічне підвищення компетентності і професійної майстерності кожного педагогічного працівника. Цей комплекс орієнтований перш за все на підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу, а в кінцевому результаті – на підвищення якості й ефективності освітнього процесу.

Методична робота у центрі позашкільної освіти спрямована на розв'язання методичної проблеми: «Гуманізація навчально-виховного

процесу як основа духовно-морального становлення особистості вихованця позашкільного закладу».

В центрі позашкільної освіти організовано роботу методичної ради, на засіданнях якої виносяться питання:

- Про підсумки роботи над над II Практично-діяльним етапом науково-методичної проблеми центру позашкільної освіти: «Гуманізація навчально-виховного процесу як основа духовно-морального становлення особистості вихованця позашкільного закладу».
- Про схвалення та затвердження методичних посібників.
- Про підготовку до атестації педагогічних працівників та вивчення їх досвіду роботи.
- Про стан організації навчання в гуртках науково-технічного напрямку (художньо-технічного профіль).
- Про програмне забезпечення гуртків центру позашкільної освіти на 2019-2020 навчальний рік.
- Про підсумки роботи науково-методичної ради центру позашкільної освіти у 2019 році.
- Організація та планування науково-методичної роботи в центрі позашкільної освіти на 2020 рік.
- Про розгляд та затвердження плану роботи методичного об'єднання керівників гуртків на 2020р.

Окрім того, у центрі позашкільної освіти працює методичне об'єднання, діяльність якого передбачає розгляд таких питань:

- Про роботу з реалізації III етапу науково-методичної проблеми закладу.
- Розвиток творчих здібностей вихованців засобами хореографії.
- Нормативно-правове та інструктивно-методичне забезпечення організації навчально-виховного процесу в позашкільному навчальному закладі.
- Виховання творчої особистості засобами декоративно-ужиткового мистецтва.
- Нетрадиційне заняття як форма виховання пізнавальних компетенцій вихованців в умовах позашкільного закладу.
- Формування пізнавальних та практичних компетенцій вихованців засобами гурткової роботи.
- Аналіз участі обдарованих вихованців у конкурсах, виставках, змаганнях різних рівнів.
- Створення умов для ефективного навчання вихованців гуртків.

- Організація самоосвітньої роботи керівників гуртків, як умова професійної діяльності педагога.
- Обмін думками щодо планування роботи методичного об'єднання на наступний рік.

Значна увага приділяється роботі з обдарованими дітьми. Ця робота спрямована на досягнення високих результатів. Із метою виявлення обдарованих дітей проводяться бесіди, робота зі створення банку даних з урахуванням типів обдарованості, ведеться облік результатів участі вихованців у масових заходах.

Організація методичної роботи у закладі позитивно сприяє підвищенню майстерності педагогів та популяризації педагогічних здобутків; впровадженню в практику роботи нових ефективних методів за напрямками позашкільної освіти; розвитку творчого потенціалу колективу. Необхідною умовою формування педагогічного професіоналізму педагогічного працівника є систематичне підвищення своєї професійної майстерності та науково-методична діяльність.

VII. Організація освітнього процесу в закладі

Освітній процес у закладі здійснюється диференційовано (відповідно до віку, індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей, стану здоров'я) з використанням різних організаційних форм роботи: гурткова робота, індивідуальні заняття, вікторина, змагання, конкурси, виставки, екскурсії, практична робота у майстернях, а також з використанням інших форм роботи.

Вибір форм і методів навчання працівники закладу визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх (навчальних) програмах.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку в освітньому процесі.

VIII. Очікувані результати реалізації освітньої програми

Як результат реалізації освітньої програми є сформованість у вихованців, учнів і слухачів пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентностей.

Пізнавальні компетентності передбачають оволодіння поняттями та знаннями з різних галузей знань; основ характеристики явищ і процесів суспільного життя; набуття знань морально-психологічних якостей, способів організації змістовного дозвілля.

Практичні компетентності передбачають формування різноманітних техніко-технологічних вмінь і навичок, здатності реалізовувати і захищати свої права, орієнтуватися у соціальних відносинах, встановлювати зв'язки між подіями і явищами, формулювати, висловлювати та доводити власну думку, позицію.

Творчі компетентності передбачають набуття досвіду власної творчої діяльності з різних галузей знань, розв'язання творчих завдань, здатності проявляти творчу ініціативу; розвиток дослідницьких здібностей, системного, просторового і логічного мислення, уяви, фантазії; потреби у творчій самореалізації та духовному вдосконаленні.

Соціальні компетентності орієнтовані на досягнення високого рівня освіченості і вихованості; емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток; формування позитивних особистісних якостей (самостійність, наполегливість, працелюбство та ін.), ціннісного ставлення до себе та інших, вміння працювати в колективі; розвиток здатності до професійного самовизначення; творчого становлення; формування громадянської поведінки, патріотизму, любові до України.